

Accountantsverslag

Gemeente Heerde
Boekjaar 2020

Aan de Gemeenteraad van de
Gemeente Heerde
Postbus 175
8180 AD HEERDE

Heerde, 25 juni 2021

Geachte leden van de Gemeenteraad,

Hierbij bieden wij u ons accountantsverslag aan dat is opgesteld in het kader van de opdracht om de jaarrekening 2020 van de gemeente Heerde te controleren.

Dit accountantsverslag bevat bevindingen en conclusies die naar aanleiding van onze werkzaamheden uit hoofde van de jaarrekeningcontrole 2020 naar voren zijn gekomen.

De bevindingen in dit verslag zijn besproken met de portefeuillehouder financiën en een afvaardiging van de ambtelijke organisatie. Het accountantsverslag is uitsluitend opgesteld voor uw gebruik en mag daarom zonder onze toestemming niet aan derden ter inzage worden verstrekt.

Wij zijn voornemens om bij de jaarrekening over boekjaar 2020 een goedkeurende controleverklaring te verstrekken ten aanzien van de getrouwheid en rechtmatigheid.

Vanwege de Corona-maatregelen hebben wij afgelopen jaar de controles en werkzaamheden volledig digitaal uitgevoerd. Hierdoor gingen afstemmingen over bevindingen en het proces anders dan gebruikelijk. Wij danken de medewerkers voor de samenwerking bij het verrichten van onze controlewerkzaamheden en de totstandkoming van ons accountantsverslag.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en lichten de inhoud van deze rapportage graag nader aan u toe.

Met vriendelijke groet,
Baker Tilly (Netherlands) N.V.

drs. E.H.J.D. Damman RA

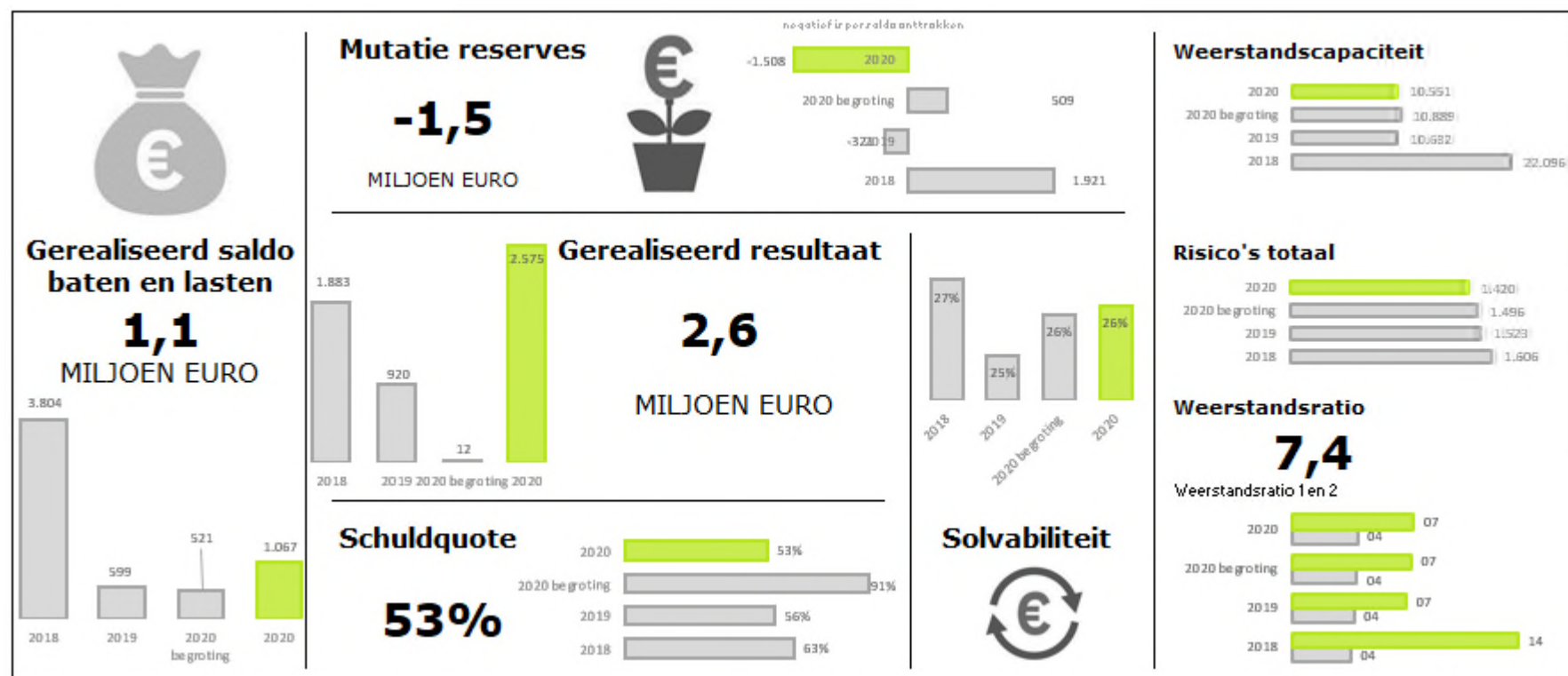
Inhouds- opgave

1. Bestuurlijke samenvatting	4
2. Uitkomsten jaarrekeningcontrole	8
3. Ontwikkelingen in de jaarcijfers en Financiële positie	19
4. Bevindingen interne beheersing	22
5. Wensen van de auditcommissie	25
6. Overige onderwerpen	27
Bijlagen	31

1. Bestuurlijke samenvatting

1. Bestuurlijke samenvatting

Financiële kengetallen en signaleringwaarden

1. Bestuurlijke samenvatting

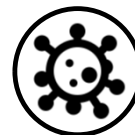
Wij zijn voornemens een goedkeurende verklaring te verstrekken voor zowel getrouwheid als rechtmatigheid.

Het jaarverslag is conform NV COS 720 verenigbaar met de jaarrekening en voldoet aan de laatste actuele voorschriften.

Het Besluit Begroting en Verantwoording is in alle opzichten nageleefd in 2020.

In het jaarverslag is in een apart hoofdstuk ingegaan op de gevolgen die Covid-19 op de gemeente Heerde heeft gehad. Uit het in dit hoofdstuk opgenomen financieel overzicht blijkt dat uw gemeente op basis van het ontvangen bedrag in 2020 via de algemene uitkering en de in 2020 verrichte uitgaven € 142.000 meer heeft ontvangen dan is uitgegeven. Dit bedrag is toegevoegd aan de reserve 'Corona'. De werkelijke en verwachte coronakosten tezamen overschrijden de ontvangen en beschikbare compensatiemiddelen.

Uit onze controle blijken drie ongecorrigeerde fouten met een resultaatimpact van € 93.786. Daarnaast is sprake van een onzekerheid ad € 105.703 inzake het project M2A. Een tabel met ongecorrigeerde controleverschillen is opgenomen in bijlage B.

Wij hebben ten aanzien van de financiële rechtmatigheidscontrole uit hoofde van de controle op de aanbestedingen een rechtmatigheidsfout geconstateerd van € 385.034. Daarnaast is sprake van onzekerheden voor een bedrag ad € 95.420. Verder hebben wij geen bevindingen die wij, op basis van de rapporteringstolerantie, aan u zouden moeten rapporteren.

1. Bestuurlijke samenvatting

De begrotingsoverschrijdingen passen binnen het bestaande beleid en zijn goed toegelicht.

Inzake de kosten jeugdwet en de Wmo nieuwe taken steunt de gemeente (deels) op productieverantwoordingen van zorgaanbieders die zijn voorzien van een controleverklaring. Op basis van de uitgevoerde werkzaamheden en de ontvangen controleverklaringen resteert inzake de kosten Jeugdwet en Wmo Zin een onzekerheid van € 775.929. Daarnaast is sprake van een onzekerheid uit hoofde van de Pgb's ad € 156.939. Hiermee komt het totaal aan onzekerheden sociaal domein uit op € 932.868.

Wij hebben geen controleverschillen (fouten en/of onzekerheden) in de verantwoorde informatie in de SiSa-bijlage geconstateerd die de rapporteringstoleranties SiSa overschrijden. Wel is sprake van een ongecorrigeerd verschil ten aanzien van SiSa indicator G4/02 Tozo 1 ad € 57.925 die binnen de rapporteringstolerantie SiSa valt, maar onze rapporteringstolerantie jegens uw gemeente overschrijdt.

Wij hebben vastgesteld dat de bezoldigingen over 2020 in overeenstemming is met de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) en dat de jaarrekening 2020 van de gemeente Heerde voldoet aan de publicatieverplichtingen van de WNT.

2. Uitkomsten jaarrekeningcontrole

2.1 Opdracht, scope en uitkomsten

Reikwijdte van de controle

De jaarstukken van uw gemeente bestaan uit:

- Het jaarverslag (programmaverantwoording + paragrafen);
- De jaarrekening;
- Bijlagen.

Met de opdrachtbevestiging van d.d. 11 september 2020 heeft u ons opdracht gegeven tot het controleren van de jaarrekening 2020. De reikwijdte van onze controle staat omschreven in deze opdrachtbevestiging. Er is gedurende het verloop van de controle geen sprake geweest van een beperking in de reikwijdte van onze controle.

Tijdens de uitvoering van de controleplanning hebben zich geen wijzigingen van materieel belang in de reikwijdte voorgedaan.

Overzicht toleranties

De materialiteit bij de uitvoering van onze controle is € 520.604. Deze materialiteit en rapporteringstolerantie sluiten aan op het door de gemeenteraad vastgestelde controleprotocol.

Grondslag		Bedrag
Goedkeuringstolerantie fouten	1% lasten inclusief toevoegingen reserves	€ 520.604
Goedkeuringstolerantie onzekerheden	3% lasten inclusief toevoegingen reserves	€ 1.561.812
Rapporteringstolerantie	Conform uw controleprotocol	€ 50.000

Verslaggevingsrichtlijnen

Wij hebben beoordeeld of de gehanteerde waarderingsgrondslagen in overeenstemming zijn met wet- en regelgeving, de consistente toepassing daarvan alsmede de duidelijkheid en volledigheid van de jaarverslaggeving. Uw gemeente heeft gedurende 2020 geen wijzigingen doorgevoerd in de keuze of de toepassing van belangrijke verslaggevingsgrondslagen behoudens de doorgevoerde stelselwijziging ten aanzien van de waardering van de voorraden. Deze stelselwijziging is toereikend toegelicht. Wij concluderen dat de gehanteerde waarderingsgrondslagen in lijn met wet- en regelgeving zijn en dat de toepassing daarvan, samen met de in de jaarrekening opgenomen toelichtingen, een getrouw beeld geeft van de financiële positie van de gemeente.

Managementinzicht en schattingen

Schattingen op basis waarvan sommige jaarrekeningposten worden bepaald, zijn gebaseerd op inzichten van het management. Wij hebben de belangrijkste gehanteerde factoren en veronderstellingen beoordeeld op basis waarvan de afzonderlijke oordelen en schattingen zijn gevormd. Wij hebben vastgesteld dat dit aanvaardbaar is in het kader van de jaarrekening als geheel.

2.2 Covid-19

Impact Covid-19 voor de gemeente

De belangrijkste effecten van de Corona-crisis voor de gemeente zijn nader toegelicht in een afzonderlijk hoofdstuk.

De belangrijkste impact voor de gemeente en voor onze controle is hieronder benoemd:

- Uitvoeren Tozo regeling
- Toelichting met betrekking tot corona in jaarverslag, grondslagen en jaarrekening
- Toelichting gebeurtenissen na balansdatum

Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers

Het kabinet heeft meerdere maatregelen getroffen om ondernemers te ondersteunen tijdens de coronacrisis. De Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (hierna: Tozo) is één van die maatregelen om specifiek zelfstandige ondernemers, waaronder ZZP'ers, financieel te ondersteunen. De uitvoering van de Tozo is decentraal door het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid bij de gemeente neergelegd. Op basis van de Tozo kunnen zelfstandigen een beroep doen op twee soorten voorzieningen: een aanvullende uitkering voor levensonderhoud en een lening voor bedrijfskapitaal. Uw gemeente heeft de uitvoering van de Tozo gemandateerd aan het Regionaal bureau zelfstandigen (hierna: RBZ) te Zwolle. Uw gemeente heeft in 2020 € 3,2 miljoen ontvangen in het kader van de Tozo. Er zijn in 2020 297 aanvragen behandeld en uiteindelijk is een bedrag van € 1,1 miljoen verstrekt aan zelfstandigen. Voorgaande resulteert, rekening houdend met uitvoeringskosten, voor uw gemeente in een terugbetalingsverplichting aan het Rijk van € 1,9 miljoen. Uw gemeente heeft een verplichting opgenomen ad € 2,0 miljoen doordat de baten uit hoofde van uitvoeringskosten niet volledig zijn verantwoord. De terugbetalingsverplichting is opgenomen onder de overlopende passiva.

De Tozo is onder grote tijdsdruk door het Rijk opengesteld en door het RBZ met grote inspanning in uitvoering gebracht. Met name bij Tozo 1 is er gezien de grote tijdsdruk sprake geweest van beperktere controle-eisen op de aanvraag, dan dat dit geldt voor andere regelingen binnen de bestaande wetten, waaronder de Participatiewet (hierna: PW). Voor Tozo 1, 2, 3 (en in 2021 ook voor 4) mag vanuit de wetgeving ten behoeve van de beoordeling van de aanvraag in zeer belangrijke mate worden gesteund op de eigen verklaringen van de zelfstandig ondernemer. De verstrekkingen voor levensonderhoud zijn gebaseerd op de PW de bedrijfskapitaalverstrekkingen zijn gebaseerd op de BBZ. De bepalingen van de PW zijn daardoor in belangrijke mate van toepassing op de Tozo-regeling.

De nadere instructies vanuit het Rijk aangaande de interne controle en de verantwoording zijn pas begin april 2021 definitief geworden. Belangrijk onderdeel van de eisen aan de interne controle is het hebben van beleid aangaande Misbruik en Oneigenlijk gebruik (M&O-beleid). Om te waarborgen dat er geen misbruik wordt gemaakt van de faciliteiten heeft RBZ namens uw gemeente, overeenkomstig de gestelde eisen, dit specifieke M&O-beleid uitgewerkt. Dit beleid is ook als zodanig door uw college vastgesteld. Wij hebben de opzet, bestaan en werking van dit beleid gecontroleerd. Met dit beleid, dat onder meer bestaat uit een controleplan wordt, naast controles op het aanvraagproces, achteraf vastgesteld dat er geen misbruik is gemaakt. Het belangrijkste onderdeel van dit controleplan is welke signalen van het Inlichtingenbureau worden onderzocht, in welke diepgang deze signalen worden onderzocht en binnen welke periode deze signalen worden onderzocht. Waar geconstateerd wordt dat de aanvrager geen of een lager recht op vergoeding had, volgen terugvorderingen.

2.2 Covid-19

De wetgever staat toe dat geplande controles op signalen van misbruik of oneigenlijk gebruik gedurende 2021 worden opgepakt en de consequenties hiervan in de administratie van 2021 worden verwerkt.

Uw gemeente heeft van het RBZ de IB-lijsten inclusief risico-afweging van het RBZ ontvangen. Hieruit volgt dat het RBZ voorstelt dat van de 293 IB-signalen 29 IB-signalen nader onderzoek vereisen en waarbij recht van de uitkering dus nog niet kan worden vastgesteld. Het RBZ is nog niet klaar met het nader onderzoeken van deze signalen voortkomend uit Tozo 1, 2 en 3. De Tozo-regeling stelt dat dit ook niet hoeft. Eventuele terugvorderingen na afgifte van onze rapportage zullen worden verwerkt in boekjaar 2021. Bij de controle van de jaarrekening 2021 wordt door ons vastgesteld dat daadwerkelijk het plan is opgevolgd.

2.3 Waardering van de grondexploitaties

Grondexploitatie

Uw gemeente kent een in omvang beperkte balanspost met betrekking tot onderhanden projecten, dit betreft de voorraden (grondexploitatie). Door de invloed van de parameters (zoals kostenstijgingen, fasering, ontwikkeling verkoopprijzen, rente-effecten) die bepalend zijn voor de in de toekomst te realiseren opbrengsten en daarmee de waardering, hebben wij bij onze controle de grondexploitaties diepgaand gecontroleerd. Om te schatten wat de waarde van een complex is, is een aantal risico's c.q. schattingen van belang. De schattingsfactoren in de waardering van de grondexploitaties zijn in essentie terug te brengen tot vijf P's:

- Planning: is de tijdsplanning van de projecten afgestemd op de (on)mogelijkheden in de markt?
- Programmering: Is er een kritische analyse van de 'mix' van woningen (huur, koop, vrije kavel appartementen, etc.) in de projecten in relatie tot de huidige marktvraag in de gemeente?
- Prijs: Is afgewogen en adequaat onderbouwd welke prijzen kunnen worden gevraagd?
- Parameters. Welke ontwikkeling van rente, kostenstijgingen en opbrengstenstijgingen verwacht de gemeente in de komende jaren?
- Plankosten: Wat zijn de kosten die gemeente moet maken om een complex te kunnen ontwikkelen?

Het college heeft op grond van de keuzes van de raad de grondexploitatie geactualiseerd en de calculaties opnieuw berekend. Het college heeft getoetst of het onderhanden werk in de jaarrekening op een juiste wijze is gewaardeerd en of er mogelijk een verliesvoorziening moet worden getroffen of er tussentijds winst moet worden genomen. Naar aanleiding van deze uitkomsten is ultimo 2020 de verliesvoorziening op totaal niveau met € 44 duizend verhoogd. Daarnaast is sprake van een positieve resultaatname volgens de poc-methode voor complex Gebiedsontwikkeling Veldweg ad € 117 duizend en heeft een positieve bijstelling van de resultaatname ad € 100 duizend plaatsgevonden voor complex Bovenkamp II.

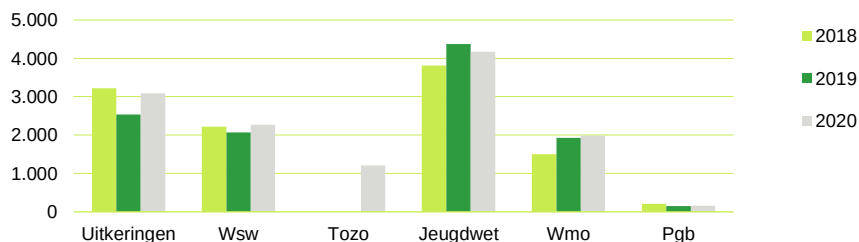
2.4 Sociaal domein

Algemeen

De gemeente Heerde voert diverse regelingen uit in het sociaal domein waarbij taken veelal zijn ondergebracht bij derde partijen. Hieronder hebben wij een overzicht opgenomen van de belangrijkste onderdelen en door wie deze werkzaamheden uitgevoerd worden:

Onderdeel	Uitvoerder	Wijze van uitbesteding	Bepaling last boekjaar
Uitkeringen (Participatiewet)	Zelfstandig	n.v.t.	Werkelijke lasten
Werkdeel (WSW)	GR Lucrato	Delegatie	WSW o.b.v. rijksbijdrage en uitvoeringslasten vaste bijdrage o.b.v. vastgestelde begroting
Tozo	RBZ	Mandatering	Werkelijke lasten
Jeugdwet	Zelfstandig	n.v.t.	Werkelijke lasten
Wmo	Zelfstandig	n.v.t.	Werkelijke lasten
Pgb's	Sociale verzekeringsbank	Mandatering	Afrekening op basis van werkelijke lasten

In de jaarrekening zijn diverse posten en geldstromen inzake het sociale domein verantwoord. De totale omvang van de uitgaven en de ontwikkeling vanaf 2018 kan als volgt worden weergegeven:

Uitkeringen (Participatiewet)

De taken rondom de Participatiewet voert uw gemeente in eigen beheer uit. Wij hebben vastgesteld dat de uitkeringen in overeenstemming met de geldende wet- en regelgeving zijn verantwoord.

Werkdeel (WSW)

Uw gemeente heeft de uitvoering uitbesteed aan de gemeenschappelijke regeling Lucrato. Wij hebben vastgesteld dat de lasten zijn besteed en aansluiten op de door Lucrato verantwoorde lasten.

Jeugdwet en Wmo

De inkoop en uitvoering van deze taken vindt plaats binnen de gemeente in regionale samenwerking. Hiervoor zijn zorgleveranciers gecontracteerd, die in opdracht van de gemeente zorg leveren aan cliënten. De verantwoording van de daaruit voortkomende lasten vindt plaats in de jaarrekening van de gemeente, waardoor ook de eindverantwoordelijkheid voor de controle van de prestatielevering uiteindelijk bij de gemeente berust. De gemeente is echter niet de prestatieafnemer. Met de (grote) zorgaanbieders is daarom, evenals voorgaande boekjaren, afgesproken dat zij op basis van het IZA controleprotocol een controleverklaring verstrekken over de juistheid en volledigheid van de geleverde en gedeclareerde zorg in natura (hierna: ZIN) in het boekjaar.

Deze (goedkeurende) controleverklaringen heeft de gemeente nodig om zekerheid te krijgen dat alle gefactureerde zorg conform indicatie is geleverd.

Mede gezien de omvang van een aantal zorgaanbieders zal uw gemeente niet van alle zorgaanbieders een controleverklaring ontvangen. Eveneens zijn controleverklaringen mogelijk vertraagd en is niet bekend wanneer deze controleverklaringen wel beschikbaar zijn voor uw gemeente.

2.4 Sociaal domein

Dit zorgt voor onzekerheden op het gebied van de juistheid en volledigheid (getrouwheid en rechtmatigheid) van de kosten inzake de levering van de Wmo – ZIN ad € 368.764 en de Jeugd – ZIN ad € 407.165. Deze onzekerheden werken door in de jaarrekening van de gemeente.

Eigen bijdrage WMO

Een aanvrager van een voorziening, hulp in de huishouding, zorg in natura of een financiële tegemoetkoming (persoonsgebonden budget) is op grond van de WMO een eigen bijdrage verschuldigd. De wetgever heeft bepaald dat de berekening, oplegging en incasso van deze eigen bijdrage wordt uitgevoerd door het CAK. De informatie van het CAK (om privacy redenen beperkt) is ontoereikend om als gemeente de juistheid op persoonsniveau en volledigheid van de eigen bijdragen als geheel te kunnen vaststellen. Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen op grond van de WMO geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is.

Dit betekent dat door de gemeenten geen zekerheden omtrent omvang en hoogte van de eigen bijdragen kunnen worden verkregen. Voor uw gemeente betreft over 2020 een bate ter hoogte van € 92 duizend. Deze onzekerheid heeft uw gemeente toegelicht in de jaarrekening.

Pgb's

De Sociale Verzekeringsbank (SVB) speelt een belangrijke rol bij de administratieve afhandeling van PGB's. De gemeente heeft de totale kosten inzake de PGB-budgetten gebaseerd op de laatste afgegeven prognose van de SVB inzake de bestedingen.

De accountant van de SVB heeft een oordeel met beperking afgegeven bij zowel de Verantwoording 2020 Trekkingsrecht PGB Wet maatschappelijke ondersteuning als de Verantwoording 2020 Trekkingsrecht PGB Jeugdwet. Deze verklaringen zijn afgegeven op totaalniveau voor alle Nederlandse gemeenten. De accountant van de SVB heeft geen verklaring verstrekt inzake de gedeclareerde kosten per gemeente.

Daarnaast is door de SVB geen controle uitgevoerd op de geleverde prestatie. Uitgangspunt in de wetten is dat de gemeente, en niet de SVB, samen met de budgethouder verantwoordelijk is voor de rechtmatige besteding en inhoudelijk materiële controle van het budget inclusief de door de SVB verrichte betalingen.

De hiermee samenhangende onzekerheid op het gebied van getrouwheid en rechtmatigheid met betrekking tot de lasten Pgb's bedraagt € 156.939. Deze onzekerheid werkt door in de jaarrekening van uw gemeente.

2.5 Overige bevindingen

Desinvestering De Hank en Willem Alexanderschool

Uw gemeente heeft in 2020 De Hank en de Willem Alexanderschool verkocht. Deze desinvesteringen waren echter niet verwerkt in de materiële vaste activa en hiermee niet op juiste wijze verwerkt in de exploitatie. Wij hebben vastgesteld dat uw gemeente correcties heeft doorgevoerd in de definitieve jaarrekening.

Subsidie Raadhuis

Uw gemeente heeft in 2019 een beschikking ontvangen van de Provincie Gelderland waaruit blijkt dat de provincie voor 40% zal bijdragen in de subsidiabele kosten. In de jaarrekening 2020 was geen rekening gehouden met de verantwoording van de besteding van het ontvangen voorschotbedrag onder de overlopende passiva waardoor de materiële vaste activa en overlopende passiva niet nauwkeurig waren verantwoord. Wij hebben vastgesteld dat uw gemeente correcties heeft doorgevoerd in de definitieve jaarrekening.

Boekingssystematiek project M2A

Als gevolg van door uw gemeente gehanteerde boekingsgangen zijn over 2019 zowel ten aanzien van de baten als lasten naar aanleiding van onze controle correcties verwerkt ten aanzien van het project M2A en de personeelskosten. Ook voor 2020 heeft voorgaande geleid tot een correctie voor de personeelskosten. Wij vragen uw aandacht voor het zuiver boeken van zowel de baten als de lasten en het aan de voorkant op juiste wijze inrichten van uw financiële administratie. Thans is, evenals in 2019, sprake van een nog door uw gemeente uit te zoeken bedrag rondom M2A ad € 105.703 onder de materiële vaste activa welk bedrag wij hebben opgenomen als onzekerheid in bijlage B.

BTW positie oude jaren

De gemeente Heerde is in overleg met de belastingdienst inzake suppleties en wijze van aangifte BTW over oude jaren. Voor zover ons bekend is dit nog niet afgerond en heeft dit mogelijk consequenties voor de BTW positie. Deze onzekerheid is ook als zodanig toegelicht onder de vorderingen op openbare lichamen in de toelichting op de balans van de jaarrekening.

2.6 Rechtmatigheid

Europese aanbestedingsrichtlijnen

In het kader van de rechtmatigheid van de jaarrekening 2020 is een controle uitgevoerd op de naleving van de (Europese) aanbestedingsrichtlijnen. Uit onze controle op de rechtmatigheid van de inkoop blijkt dat voor 2 gemeentelijke inkooptrajecten van in totaal € 385.034 ten onrechte niet de Europese aanbestedingsprocedure is gevolgd. Daarnaast is sprake van onzekerheden voor een bedrag ad € 95.420. Wij hebben deze bedragen opgenomen in bijlage B.

Begrotingsrechtmatigheid

Naast de controle op de rechtmatige totstandkoming van de baten, lasten en balansmutaties in de jaarrekening 2020, hebben wij de begrotingsrechtmatigheid gecontroleerd. De toe te passen normen voor dit begrotingscriterium zijn gebaseerd op artikel 189, 190 en 191 van de Gemeentewet en moeten door de gemeenteraad zelf nader worden ingevuld en geconcretiseerd. Dit gebeurt door middel van de begroting en via de verordening op het financieel beheer ex artikel 212 van de Gemeentewet.

Het systeem van budgetbeheer en -bewaking moet waarborgen dat de baten en lasten binnen de begroting blijven en dat belangrijke wijzigingen of dreigende overschrijdingen tijdig worden gemeld aan de gemeenteraad, zodat deze tijdig (binnen het begrotingsjaar) een besluit kan nemen. Een systeem met onvoldoende waarborgen voor tijdige melding aan de gemeenteraad van budgetoverschrijdingen heeft het risico in zich dat inbreuk wordt gemaakt op het budgetrecht van de raad. Het begrotingscriterium is verder verfijnd en uitgewerkt in de Kadernota 2019 van de Commissie BBV.

In de kadernota is opgenomen dat het overschrijden van de begroting altijd onrechtmatig is, maar niet in alle gevallen hoeft te worden meegewogen in het accountantsoordeel. Deze kostenoverschrijdingen moeten dan wel goed herkenbaar in de jaarrekening zijn opgenomen. In het kader van de begrotingsrechtmatigheid moet gekeken worden naar de lastenoverschrijdingen per programma.

Wij constateren de volgende overschrijdingen op lastenniveau ten opzichte van de gewijzigde begroting.

Lastenoverschrijding programma	Begrotingsafwijking
PR1 Bestuur (totaal € 575 duizend)	Betreft kostenoverschrijdingen die deels worden gecompenseerd door extra opbrengsten en verder passen binnen het bestaande beleid. Onrechtmatig maar telt niet mee in het oordeel.
PR2 Bedrijfsvoering (totaal € 741 duizend)	Betreft kostenoverschrijdingen die worden gecompenseerd door extra opbrengsten. Onrechtmatig maar telt niet mee in het oordeel.
PR6 Algemene dekkingsmiddelen (totaal € 6 duizend)	Betreft kostenoverschrijdingen die worden gecompenseerd door extra opbrengsten. Onrechtmatig maar telt niet mee in het oordeel.

Misbruik en oneigenlijk gebruik

In de externe en interne regelgeving zijn diverse bepalingen opgenomen die erop zijn gericht om misbruik en oneigenlijk gebruik te voorkomen. Uw gemeente heeft de toets op het misbruik en oneigenlijk gebruik neergelegd in interne controleplannen. De uitkomst van deze toets heeft niet geleid tot bevindingen die invloed hebben op de rechtmatigheid van baten en lasten en balansmutaties.

2.7 Jaarverslag

Jaarverslag

In het jaarverslag worden de beleidsuitgangspunten en beleidsevaluaties zichtbaar. De paragrafen maken deel uit van het jaarverslag en vallen dus niet onder de controle van de jaarrekening. Primair object van de accountantscontrole (op grond van Artikel 213 van de Gemeentewet) is de jaarrekening, waaronder het overzicht van baten en lasten met toelichting en de balans met toelichting, zoals in de jaarstukken 2020 is opgenomen.

Voor de accountantscontrole onderzoeken wij het jaarverslag om vast te stellen of het jaarverslag verenigbaar is met de jaarrekening en geen materiële afwijkingen bevat en of het jaarverslag alle informatie bevat die op grond van de Gemeentewet en de Nederlandse Standaard 720 is vereist. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Wij hebben geen strijdigheden geconstateerd tussen de in het jaarverslag opgenomen informatie en het beeld van de jaarrekening en geen materiele afwijkingen gesignaleerd.

Hieronder zijn onze conclusies en aanbevelingen inzake het jaarverslag opgenomen:

Element jaarverslag	Onze waarneming
Vereisten BBV	Uw jaarverslag bevat de vereiste informatie op basis van artikel 24 lid 2, artikel 25 en 26 BBV.
Verenigbaar	Uw jaarverslag is verenigbaar met de jaarrekening.
Overeenstemming	Wij hebben vastgesteld dat de informatie in het jaarverslag overeenstemmen met de resultaten van de uitgevoerde controlewerkzaamheden.
Paragrafen	Alle verplichte paragrafen zijn opgenomen en zijn kwalitatief van voldoende niveau.
Informatiewaarde	De toelichtingen zijn goed leesbaar en geven een adequate analyse tussen het uitgevoerde beleid en de financiële gevolgen.
Incidentele baten en lasten	De toelichting op de incidentele baten en lasten voldoet aan de hieraan te stellen eisen.
Covid-19	Uw gemeente heeft ervoor gekozen om een afzonderlijk hoofdstuk op te nemen waarin de impact als gevolg van Covid-19 is beschreven. Hiermee geeft u een goed inzicht in deze bijzondere gebeurtenissen.

2.8 SiSa-bijlage en WNT

SiSa-bijlage

Wij hebben de in de SiSa-bijlage van de jaarrekening genoemde specifieke uitkeringen gecontroleerd met inachtneming van de Nota verwachtingen accountantscontrole 2020. De hierbij geconstateerde fouten en onzekerheden dienen op grond van het Bado in het verslag van bevindingen te worden opgenomen indien de navolgende rapporteringstolerantie per specifieke uitkering wordt overschreden:

- € 12.500 indien de omvangbasis kleiner dan of gelijk aan € 125.000 is;
- 10% indien de omvangbasis groter dan € 125.000 en kleiner dan of gelijk aan € 1.000.000 is;
- € 125.000 indien de omvangbasis groter dan € 1.000.000 is.

Op grond van ons onderzoek hebben wij bij de specifieke uitkering G4 Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) _gemeentedeel 2020 formele rechtmatigheidsfouten geconstateerd bij Tozo 1 ad € 917.907, Tozo 2 ad € 138.453 en Tozo 3 ad € 93.507. Deze fouten wegen niet mee in onze oordeelsvorming.

Verder hebben wij bij de specifieke uitkeringen geen fouten en/of onzekerheden geconstateerd die de voor SiSa geldende rapporteringstolerantie overschrijden. Wel is sprake van een afwijking ten aanzien van indicator G4/02 ad 57.925 die wij op grond van onze rapporteringstolerantie aan uw gemeente moeten melden.

De SiSa-bijlage dient door uw gemeente samen met een aantal andere verplicht voorgeschreven verantwoordingsstukken voor 15 juli aanstaande elektronisch bij het CBS te worden aangeleverd. Door middel van een voorgeschreven tabel dienen wij te rapporteren over onze bevindingen ten aanzien van de in de jaarrekening opgenomen SiSa-bijlage.

In bijlage A bij dit rapport zijn deze bevindingen in de voorgeschreven tabel opgenomen. U kunt deze tabel hanteren ten behoeve van verzending naar het CBS.

WNT verantwoording

Sinds enkele jaren geldt de Wet normering topinkomens (WNT). Op basis van deze wet zijn de bezoldiging van topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector en de uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen wettelijk gemaximeerd. Voor gemeenten geldt dat de gemeentesecretaris en de griffier als topfunctionaris worden aangemerkt. Beide topfunctionarissen zijn ultimo 2020 in loondienst. In 2020 is de griffier gewijzigd en heeft er tijdelijk een interim griffier gefunctioneerd.

Voor topfunctionarissen geldt naast de maximering van de bezoldiging en eventuele uitkering wegens beëindiging van het dienstverband een publicatieverplichting in de jaarrekening. Deze publicatieverplichtingen geldt eveneens voor bezoldiging van niet-topfunctionarissen met een dienstbetrekking, indien hun bezoldiging het algemene bezoldigingsmaximum (naar rato van de omvang van het dienstverband) overschrijdt.

Wij hebben vastgesteld dat de bezoldigingen over 2020 niet strijdig zijn met de WNT en dat de jaarrekening voldoet aan de publicatieverplichtingen van de WNT.

Wij willen benadrukken dat de naleving van de anticumulatiebepaling overigens geen onderdeel uitmaakt van de controle van de accountant. De WNT-toezichthouders kunnen hier wel zelfstandig onderzoek naar doen en zo nodig handhavend optreden.

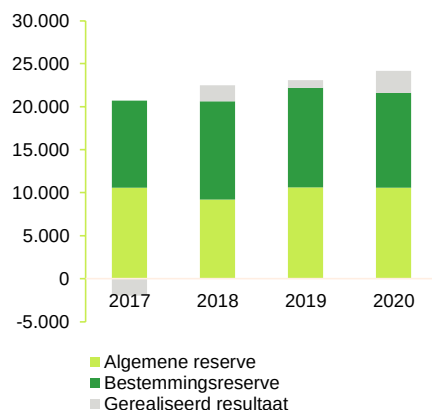
3. Ontwikkelingen in de jaarcijfers en Financiële positie

3. Ontwikkelingen in de jaarcijfers

3.1 Verloop van het eigen vermogen van uw gemeente

Het eigen vermogen, inclusief het gerealiseerde resultaat, bedraagt per 31 december 2020 volgens de jaarrekening € 24,2 miljoen en heeft zich de afgelopen jaren als volgt ontwikkeld:

Grafiek ontwikkeling eigen vermogen (x € 1.000)

Van de totale reserves ter hoogte van € 21,6 miljoen is € 10,6 miljoen opgenomen als algemene reserve. Het saldo van deze reserve is nagenoeg hetzelfde in vergelijking met voorgaand jaar.

Per saldo is gedurende 2020 € 1,5 miljoen onttrokken aan de reserves. Deze onttrekking (ten gunste van het resultaat) vormt samen met het totaal saldo van baten en lasten (€ 1,1 miljoen voordelig) het gerealiseerde resultaat van € 2,6 miljoen voordelig.

3.2 Analyse van het resultaat

Het resultaat voor mutaties in de reserves laat een positief saldo zien. Het gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten bedraagt afgerond € 1,1 miljoen positief. Tussentijds is per saldo afgerond € 1,5 miljoen aan de reserves onttrokken waardoor het gerealiseerde resultaat afgerond € 2,6 miljoen positief is. Wij hebben vastgesteld dat aan de toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves raadsbesluiten ten grondslag liggen.

In de toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening is geen verdere verklaring gegeven voor de gerealiseerde afwijkingen ten opzichte van de begroting na wijziging. Wel is een analyse opgenomen in de programmaverantwoording als onderdeel van het jaarverslag. Vanuit de jaarrekening wordt hierna door uw gemeente verwezen.

Als onderdeel van de toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening 2020 wordt overzichtelijk aangegeven welke baten en lasten als incidenteel zijn aan te merken. Voor een nader gedetailleerd inzicht van de afwijkingen en de verklarende toelichting hierop verwijzen wij u naar de toelichtingen per programma, zoals opgenomen in de toelichting per programma in het jaarverslag.

3. Financiële positie

3.3 Weerstandsvermogen en financiële kengetallen

De analyse van het weerstandsvermogen en de financiële kengetallen is een onderdeel van het jaarverslag en de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. Vanuit onze controlerende rol dienen wij vast te stellen of het jaarverslag (en dus deze paragraaf) niet strijdig is met de jaarrekening en geen materiële onjuistheden bevat. De kengetallen moeten altijd in relatie tot elkaar worden gezien. Uit de combinatie van de kengetallen kan een beeld worden gemaakt van de financiële positie van de gemeente. Daarbij kan ook inzichtelijk worden gemaakt wat de oorzaak is van een sterke of zwakke financiële positie. De financiële kengetallen geven, met de inherente beperkingen hierbij, inzicht in (de ontwikkeling) uw financiële positie, mede in relatie tot de landelijke benchmark.

Hieronder hebben wij de ontwikkelingen in uw kengetallen en een relatie naar de landelijke ontwikkelingen weergegeven. Deze kengetallen zijn bedoeld om inzicht te geven. Er is geen sprake van een normering.

Kengetallen	Gemeente		Landelijk	
	2020	2019	2020 begroting	2019
Netto schuldquote	53%	56%	67%	56%
Netto schuldquote gecorrigeerd	50%	54%	60%	49%
Solvabiliteit	26%	25%	32%	34%
Grondexploitaties	2%	5%	10%	12%
Belastingcapaciteit	116%	116%	105%	103%
Structurele exploitatieruimte	1%	1%	0%	0%

3.4 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

De gemeente zet haar weerstandsratio af tegen de ratio als gehanteerd door de provincie. Hieronder is het verloop over de afgelopen 3 jaar weergegeven inclusief een kwalificatie van de weerstandsratio. De weerstandscapaciteit is opgebouwd uit de reserve grondexploitatie ad € 5,7 miljoen en de algemene reserve ad € 4,9 miljoen.

Het grootste door uw gemeente geïdentificeerde risico is bedrijvenpark Hattemerbroek ad € 1,3 miljoen.

Bedragen x € 1.000	2020	2019	2018
Structurele weerstandscapaciteit	€ 10.551	€ 10.632	€ 22.096
Incidentele weerstandscapaciteit	€ 5.667	€ 5.748	€ 5.777
Risico's	€ 1.420	€ 1.523	€ 1.606
Weerstandsratio 1	7,4	7,0	13,8
Weerstandsratio 2	4,0	3,8	3,6

Weerstandsratio	Betekenis
≥ 2.0	Uitstekend
$1.4 < 2.0$	Ruim voldoende
$1.0 < 1.4$	Voldoende
$0.8 < 1.0$	Matig
$0.6 < 0.8$	Onvoldoende
< 0.6	Ruim onvoldoende

4. Bevindingen interne beheersing

4. Bevindingen interne beheersing

4.1 Algemeen

Naar aanleiding van onze tussentijdse controle over 2020 hebben wij op 9 februari 2021 een management letter uitgebracht. Onze doelstelling van deze controle is om een beeld te krijgen of de interne beheersingsomgeving en de daarin opgenomen maatregelen van interne controle toereikend zijn in het kader van onze opdracht tot de controle van de jaarrekening van uw gemeente. Dit beeld is in belangrijke mate bepalend voor onze risico-inschatting en hiermee voor de omvang en diepgang van onze werkzaamheden die wij bij de jaarrekeningcontrole moeten uitvoeren teneinde de gewenste zekerheid te verkrijgen dat de jaarrekening géén materiële fouten bevat. Uit onze risico-inschatting komen een aantal risicogebieden naar voren die een verhoogd risico met zich meebrengen op een materiële fout in uw jaarrekening. Hierna nader toe te lichten. De belangrijkste bij uw gemeente onderkende risico's / kernpunten in de controle zijn:

- Aanbestedingsrechtmatigheid;
- Betalingsverkeer;
- Waardering van uw grondexploitatie;
- Management override en
- Prestatielevering van de Jeugdzorg, Wmo en andere voorzieningen.

4.2 Automatisering

IT wordt een steeds belangrijker onderdeel van de bedrijfsvoering en daarmee ook van de jaarrekeningcontrole. Uit onze IT audit komt naar voren dat ook op het gebied van automatisering nog verbeteringen mogelijk zijn. Wij adviseren het college hieraan prioriteit te geven. Enerzijds in verband met de risico's die er mee samenhangen. Anderzijds om de IT omgeving de bedrijfsvoering zo goed mogelijk te laten faciliteren.

Onze controle was niet primair gericht op het doen van een uitspraak omtrent de continuïteit en betrouwbaarheid van (delen van) de geautomatiseerde gegevensverwerking en wij hebben daartoe ook geen opdracht van het management ontvangen.

De jaarrekeningcontrole heeft geen tekortkomingen in de continuïteit en betrouwbaarheid van de geautomatiseerde gegevensverwerking aan het licht gebracht.

4.3 Fraude, corruptie en naleving wet- en regelgeving

Fraude

Het college is primair verantwoordelijk voor het voorkomen van fraude, het naleven van wet- en regelgeving en voor een cultuur van eerlijkheid en integriteit en dient zowel preventieve als repressieve beheersingsmaatregelen te nemen om de kans op fraude en overtreding van wet- en regelgeving zo veel mogelijk te beperken. De gemeenteraad is verantwoordelijk voor het toezicht op het college in de uitvoering van deze taken.

Voor het uitoefenen van deze verantwoordelijkheid maakt het college gebruik van diverse beheersingsmaatregelen, zoals interne richtlijnen en gedragscodes, controle technische functiescheiding en periodieke rapportages over financiën.

Ten behoeve van onze jaarrekeningcontrole identificeren wij, in het kader van NV COS 240/250, de risico's met betrekking tot fraude en overtreding van wet- en regelgeving en beoordelen wij de interne beheersingsmaatregelen die gericht zijn op het voorkomen en signaleren van (materiële) fraude en niet-naleving van wet- en regelgeving. Voor zover relevant voor onze controle voeren wij gegevensgerichte controlewerkzaamheden uit. Onze controle is echter niet specifiek gericht op het signaleren van fraude en niet-naleving van wet- en regelgeving. In het kader van onze controle hebben wij geen bevindingen te melden met betrekking tot fraude.

4. Bevindingen interne beheersing

Naleving wet- en regelgeving en overige

Wij informeren de gemeenteraad over illegale handelingen waarbij het hoger kader is betrokken en over fraude en illegale handelingen (of deze nu door het hoger kader of door andere werknemers zijn veroorzaakt) die een onjuistheid van materieel belang in de jaarrekening tot gevolg hebben. Gedurende de controle zijn geen significante punten gesignaleerd ten aanzien van feitelijke of vermoedelijke niet-nakoming van wet- en regelgeving, voor zover deze van belang worden geacht voor de mate waarin de gemeenteraad in staat is haar taken te vervullen.

Corruptie en omkopingsrisico's

Uw gemeente maakt onderdeel uit van de overheidssector waarin corruptie vaker dan bij andere sectoren voorkomt. Dit komt onder andere omdat veel transacties met een relatief grote omvang plaatsvinden, de transparantie over marktprijzen niet in alle gevallen voldoende is om te beoordelen en frequent zaken gedaan wordt met andere corruptiegevoelige sectoren (vastgoed, constructie, infrastructuur et cetera). Hierdoor hebben wij dit als aandachtspunt in onze controle meegenomen.

Corruptie is een wereldwijd probleem waarbij het uw verantwoordelijkheid is om corruptie binnen uw gemeente te voorkomen. Onze beroepsregels zijn in de praktijkhandreiking "Corruptie, werkzaamheden van de accountant" verder aangescherpt, hetgeen tot aanvullende werkzaamheden heeft geleid. Gemeente Heerde beschikt over beschreven procedures ten aanzien van de samenwerking met derden en een intern inkoop- en aanbestedingsbeleid aangevuld met trainingen voor de juiste mindset van de medewerkers. Zichtbare monitoring op de werking en naleving van dit beleid, is een aandachtspunt voor uw organisatie.

Wij hebben de volgende werkzaamheden verricht om eventuele effecten van dit risico ten behoeve van onze controle van de jaarrekening te mitigeren:

- Detailcontrole op de inkoop en aanbestedingen om vast te stellen dat alle inkoop conform de geldende Europese aanbestedingsregels en de Aanbestedingswet 2012 zijn aanbesteed;
- Door middel van een steekproef vaststellen of voor alle inkoop welke in rekening zijn gebracht aan de gemeente ook een prestatie is geleverd door de tegenpartij;
- Door middel van een steekproef vaststellen of bij alle materiële grondaankopen en –verkoop door de gemeente vastgestelde procedures in materiële zin zijn gevolgd;
- Door middel van een steekproef vaststellen of alle verstrekte subsidies in overeenstemming met de geldende interne wet- en regelgeving zijn verstrekt.

Uit bovenstaande werkzaamheden zijn bevindingen voortgekomen ten aanzien van de aanbestedingswetgeving welke overigens niet duiden op corruptie en/of omkoping. Voor de uitkomsten van deze bevindingen verwijzen wij u naar hoofdstuk 2 van dit accountantsverslag.

5. Wensen van de auditcommissie

5. Wensen van de auditcommissie

5.1 Algemeen

Vanuit de auditcommissie hebben wij de vraag gekregen om tijdens onze controle aandacht te besteden aan de volgende aandachtspunten:

- Totstandkoming grondexploitaties (gehanteerde aannames en transparantie proces);
- Getrouwheid en rechtmatigheid geldstromen Covid.

5.2 Totstandkoming grondexploitaties (gehanteerde aannames en transparantie proces)

Naar onze mening zijn de grondposities in de jaarrekening getrouw verantwoord. De aannames in de grondposities zoals verantwoord in de jaarrekening zijn naar onze mening evenwichtig. Daarmee willen wij aangeven dat die naar onze mening niet te optimistisch zijn maar ook niet te pessimistisch. Voor de controle van de jaarrekening is het proces voldoende transparant.

5.3 Getrouwheid en rechtmatigheid geldstromen Covid

De corona impact op de gemeentelijke jaarrekening is inzichtelijk gemaakt in een separaat hoofdstuk. De meeste gemeenten hebben dit vastgelegd in een paragraaf. Dit is conform onze aanbeveling in de management letter.

Over het algemeen zien wij bij andere gemeenten uitgebreidere toelichtingen dan bij de gemeente Heerde. Hierbij is vaak op taakveldniveau zowel kwalitatief als kwantitatief uiteengezet wat de impact is geweest.

Op basis van onze werkzaamheden concluderen wij dat de gelden rechtmatig zijn besteed. Hierbij rekening houdend met de materialiteit voor de controle van de jaarrekening.

6. Overige onderwerpen

6. Overige onderwerpen

Zorgplicht voor een gezonde en veilige werkplek

Nu het thuiswerken zo lang aanhoudt, wordt aandacht voor de verantwoordelijkheid en zorgplicht van de werkgever in relatie tot de werkplek steeds belangrijker. De Arbowet bepaalt namelijk dat werkgevers moeten zorgen voor een gezonde en veilige werkplek voor de werknemers. Dit geldt uiteraard voor de normale werkplek, maar nu er veel en structureel wordt thuisgewerkt, geldt dit ook voor de thuiswerkplek. Denk hierbij aan goed gebruik van een computer, juiste verlichting en een passende inrichting van tafel en stoel. Omdat elke thuiswerksituatie anders is, kunnen de eisen per werknemer enorm verschillen. De ene werknemer heeft een voetenbankje nodig om in de juiste houding te zitten, de andere een verstevigde bureaustoel. Twee belangrijke onderdelen van het voldoen aan de zorgplicht zijn dan ook maatwerk én voldoende voorlichting geven over wat een gezonde en veilige werkplek is. De ene werknemer ondervindt namelijk meer problemen bij het inrichten van een goede thuiswerkplek dan de ander.

Nalatigheid zorgplicht kan tot boetes leiden

Als u als werkgever niet of onvoldoende aan deze zorgplicht voldoet, kunt u een boete krijgen. De inspectie SZW controleert werkgevers naar aanleiding van klachten (die medewerkers via de website van de inspectie kunnen indienen) of al dan niet aan de eisen voor een thuiswerkplek wordt voldaan. Wie niet aan de eisen voldoet, moet rekening houden met boetes van € 430 tot € 13.500. De Inspectie SZW is zelfs bevoegd om thuiswerkplekken te controleren, ook als de werknemer geen toestemming geeft om zijn woning te betreden.

Ook aandacht voor werkplek op werkvloer

Ook voor werknemers die niet thuis kunnen werken, geldt dat u maatregelen en voorzieningen moet treffen om te zorgen dat werkplekken veilig toegankelijk zijn en veilig kunnen worden verlaten. In het Arbobesluit zijn voor de duur van de pandemie tijdelijke aanvullende eisen opgenomen in verband met het coronavirus. Tot deze tijdelijke maatregelen en voorzieningen behoren in ieder geval:

- Werkgever dient voldoende hygiënische voorzieningen te treffen;
- Werkgever dient voorlichting aan werknemers te geven over bestrijding van het coronavirus op de werkplek;
- Werknemers dienen de maatregelen na te leven en gebruik te maken van de beschikbare voorzieningen;
- Werkgever dient adequaat toezicht te houden op naleving van voorgaande maatregelen.

Boete en werk stilleggen

De Inspectie SZW heeft de bevoegdheid om bij herhaalde overtreding van bovenstaande maatregelen en voorzieningen het werk stil te leggen. Dat kunnen zij doen zonder voorafgaande waarschuwing. Daarnaast lopen werkgevers het risico dat de Inspectie SZW hen bij overtreding een bestuurlijke boete oplegt van € 4.500. Tref dus voldoende maatregelen op de werkvloer om uw werknemers zo veel mogelijk te beschermen tegen besmetting met het coronavirus.

6. Overige onderwerpen

Cybercrime

Cybercrime is een toenemende bedreiging voor veel bedrijven. In 2020 is de cybercriminaliteit verder toegenomen en het einde van die trend is helaas nog niet in zicht. Reden genoeg om u nogmaals te wijzen op de risico's van cybercrime. Er worden meer phishing mails verstuurd, sociale media wordt vaker ingezet om bijvoorbeeld malware te verspreiden en steeds meer bedrijven krijgen direct of indirect via hun leveranciers te maken met ransomware (gijzelsoftware) of phishing aanvallen.

Thuiswerken

Sinds maart 2020 werken veel mensen niet meer op kantoor en loggen vanuit huis in op het netwerk van het bedrijf waar ze werken. Via allerlei slinkse methoden proberen cybercriminelen de inloggegevens van medewerkers te stelen om zichzelf toegang tot het bedrijfsnetwerk te verschaffen. Bij menig medewerker blijkt de (privé) laptop of pc waarmee wordt ingelogd kwetsbaar voor diverse vormen van malware. Soms gaat dat via malware die toetsaanslagen bijhoudt tot vormen waarbij de complete computer wordt overgenomen, bijvoorbeeld het Remote Desktop Protocol. Wanneer criminelen toegang tot het bedrijfsnetwerk hebben kan de schade variëren van diefstal van bedrijfsgegevens tot fraude en het ontoegankelijk maken van gegevens en systemen.

Tips:

- Zorg voor tweetrapsauthenticatie (2FA of MFA) bij toegang tot het netwerk;
- Borg dat medewerkers antivirus software installeren en up-to-date houden;
- Beveilig het dataverkeer tussen thuiswerkers en het bedrijfsnetwerk via VPN.

Phishing

Cybercriminelen spelen al jaren handig in op de actualiteiten om mensen te verleiden op een linkje te klikken of een bijlage te openen. Aan het begin van de pandemie speelde men in op de behoefte aan informatie over maatregelen, besmettingsgevaar en producten als mondkapjes en bacteriële zeep. Naarmate er meer mensen werden besmet en stierven, ging men over op slinkse boodschappen zoals een besmetting bij buurtbewoners of collega's. Nu er een vaccin is, verwachten we phishing mails en sms'jes die inspelen op de behoefte aan een snelle levering met berichten als "wilt u niet wachten op het rijksvaccinatieprogramma?" Het doel blijft ongewijzigd, men probeert malware op uw computer of smartphone te installeren of uw persoonlijke gegevens of geld te ontfutselen.

Voor phishing aanvallen wordt overigens niet alleen e-mail ingezet, maar bijvoorbeeld ook sms, WhatsApp en WeChat maar ook via social media. Deze kanalen blijken effectief voor cybercriminelen omdat de ontvangers vaak snel reageren en op linkjes klikken. Door een beroep te doen op uw emotie, kunnen criminelen heel overtuigend zijn waardoor u klikt. Kenmerken van veel phishing mails zijn urgentie (u moet snel reageren) en angst (we gaan uw pas of account blokkeren).

Tips:

- Zorg voor bewustwording in uw organisatie en creëer awareness bij uw medewerkers dat ze niet klikken op links en bijlagen uit onbetrouwbare e-mails.

6. Overige onderwerpen

Ransomware

Dit jaar is het aantal bedrijven dat slachtoffer is geworden van ransomware fors gestegen. Cybercriminelen slagen er steeds vaker in om dit type malware bij bedrijven naar binnen te smokkelen via phishing mails of door gebruik te maken van kwetsbaarheden of configuratiefouten in IT systemen, bij medewerkers of bij één van uw leveranciers. Door niet direct toe te slaan, maar eerst de back-up te besmetten komen bedrijven voor het blok te staan en wordt steeds vaker het geëiste losgeld betaald. Door kartelvorming bij cybercriminelen en services als 'Ransomware as a Service' wordt het gevaar helaas steeds groter. Tevens zien we dat criminelen vertrouwelijke gegevens verkopen op illegale marktplaatsen.

Er is ook een trend waarbij bedrijven niet direct door cybercriminelen worden geraakt, maar via hun leveranciers. Door toenemende digitalisering en integratie van supply chains verwachten wij de komende jaren een verdere stijging te zien. Om die reden is het verstandig om hier met uw leveranciers aandacht aan te besteden.

Tips

- Houd uw software (Operating System, Antivirus en Firewall) up-to-date;
- Voer periodiek een virusscan uit, bij voorkeur via realtime scanners;
- Verwijder software die u niet meer gebruikt;
- Splits uw netwerk in aparte delen om te voorkomen dat het hele netwerk wordt geraakt;
- Maak regelmatig een back-up en bewaar die apart van uw systeem en internet. Zorg er ook voor dat de back-up wordt getest zodat je zeker weet dat die gebruikt kan worden;
- Zorg ervoor dat u een cyber response plan heeft.

Tot slot

Absolute veiligheid bestaat niet. Goede voorbereiding en besluitvorming op het gebied van cybersecurity vormen echter onderdeel van de verantwoordelijkheid van het management.

Wij adviseren u om dit thema met regelmaat en hoog op de bestuursagenda te zetten.

Bijlagen

Bijlage A – SiSa-bijlage

Het is volgens de Nota verwachtingen accountantscontrole 2020 voorgeschreven dat wij de geconstateerde fouten en onzekerheden per regeling rapporteren door middel van onderstaande verplichte tabel. Deze tabel dient door uw gemeente samen met een aantal andere verplicht voorgeschreven verantwoordingsstukken voor 15 juli 2021 elektronisch bij het CBS te worden aangeleverd.

Nummer	Specifieke uitkering	Fout, onzekerheid of formele onrechtmatigheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/onzekerheid
B1	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek			
C1	Regeling specifieke uitkering Reductie Energiegebruik			
D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)			
G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2020			
G3	Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeentedeel 2020			
H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport			
H8	Regeling Sportakkoord			

Strekking controleverklaring rechtmatigheid:	Goedkeurend
Strekking controleverklaring getrouwheid:	Goedkeurend

Bijlage A – SiSa-bijlage (vervolg - Tozo)

Het is volgens de Nota verwachtingen accountantscontrole 2020 voorgeschreven dat wij de geconstateerde fouten en onzekerheden per regeling rapporteren door middel van onderstaande verplichte tabel. Deze tabel dient door uw gemeente samen met een aantal andere verplicht voorgeschreven verantwoordingsstukken voor 15 juli 2021 elektronisch bij het CBS te worden aangeleverd.

Nummer	Specifieke uitkering	Fout, onzekerheid of formele onrechtmatigheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/onzekerheid
G4	Tozo 1_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet en geen identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet			
G4	Tozo 1_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet, maar wel identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	Fout	917.907	Formele rechtmatigheidsfout
G4	Tozo 1_fundamentele rechtmatigheidseisen exclusief identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet			
G4	Tozo 1_belangrijke rechtmatigheidseisen (toepassing artikel 21, lid 3 Besluit 17 april)			
G4	Tozo 2_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet en geen identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet			
G4	Tozo 2_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet, maar wel identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	Fout	138.453	Formele rechtmatigheidsfout
G4	Tozo 2, exclusief identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet			
G4	Tozo 3_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet en geen identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet			
G4	Tozo 3_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet, maar wel identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	Fout	93.507	Formele rechtmatigheidsfout
G4	Tozo 3, exclusief identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet			
G4	Omvang vorderingen levensonderhoud (jaar T) Tozo 1 (i.v.m. verstrekte voorschotten op Tozo-aanvragen levensonderhoud welke zijn ingediend vóór 22 april 2020)			

Strekking controleverklaring rechtmatigheid:	Goedkeurend
Strekking controleverklaring getrouwheid:	Goedkeurend

Bijlage B – Ongecorrigeerde controleverschillen

De hieronder opgenomen tabel met ongecorrigeerde controleverschillen is verstrekt aan het college en is als bijlage bij de Bevestiging bij de jaarrekening gevoegd. Wij hebben de ongecorrigeerde verschillen met het college besproken. Wij zijn van mening dat verschillen zoveel mogelijk door het college moeten worden gecorrigeerd, echter wij kunnen instemmen met de overwegingen van het college om deze verschillen niet te corrigeren, aangezien deze bedragen niet materieel zijn voor het inzicht van de jaarrekening. De geconstateerde fouten ten aanzien van getrouwheid en rechtmatigheid en onzekerheden zijn lager dan de door u vastgestelde controletolerantie van 1% respectievelijk 3% van de totale lasten. Positieve bedragen hebben een positief effect op het resultaat, een bedrag tussen haakjes heeft een negatief effect op het resultaat. Rechtmatigheidsfouten kunnen niet gesaldeerd worden.

Fouten (in €)

Aard van de controleverschillen	Getrouwheid	Rechtmatigheid
Naleving Europese aanbestedingswetgeving		385.034
Baten en lasten uitvoeringskosten Tozo zijn niet volledig verantwoord	68.400	68.400
Investerings zijn ten onrechte inclusief BTW verantwoord (balanseffect: 42.558)		
Totaal ongecorrigeerde controleverschillen	68.400	453.434
Effect niet gecorrigeerde controleverschillen voorgaande jaarrekening	(40.572)	n.v.t.
Totaal	27.828	453.434

Onzekerheden (in €)

Aard van de controleverschillen (in EUR)	Getrouwheid	Rechtmatigheid
Negatief bedrag inzake investering M2A onder de materiële vaste activa	105.703	105.703
Prestatielevering Jeugd - Zin	407.165	407.165
Prestatielevering Jeugd - Pgb	141.800	141.800
Prestatielevering Wmo - Zin	368.764	368.764
Prestatielevering Wmo - Pgb	15.139	15.139
Naleving Europese aanbestedingswetgeving	95.420	95.420
Totaal onzekerheden	1.133.991	1.133.991

N.B. De gehanteerde materialiteit bedraagt € 520.604 voor fouten en € 1.561.812 voor onzekerheden. Verschillen beneden de ondergrens van € 26.030 zijn niet meegenomen.

Bijlage C – Gecorrigeerde controleverschillen

De hieronder opgenomen tabel bevat alle afzonderlijk geïdentificeerde en gecorrigeerde controleverschillen boven de door ons gehanteerde rapporteringstolerantie van € 26.030. Conform uw controleprotocol is een rapporteringstolerantie van toepassing van € 50.000. Positieve bedragen hebben een positief effect op het resultaat, een bedrag tussen haakjes heeft een negatief effect op het resultaat. Rechtmatigheidsfouten kunnen niet gesaldeerd worden.

Aard van de controleverschillen	Getrouwheid	Rechtmatigheid
Desinvestering De Hank en Willem Alexanderschool waren niet verantwoord	(177.198)	(177.198)
Presentatiecorrectie subsidie Raadhuis (balanseffect: 386.911)		
Ten onrechte opgenomen debiteur	(150.000)	(150.000)
Presentatiecorrectie subsidie Impuls biodiversiteit (balanseffect: 39.671)		
Presentatiecorrectie uitzettingen < 1 jaar (balanseffect: 675.832)		
Presentatiecorrectie debetsaldi onder de netto vlottende schulden < 1 jaar (balanseffect: 71.623)		
Presentatiecorrectie debiteuren openbare lichamen (balanseffect: 81.877)		
Presentatiecorrectie kruisposten (balanseffect: 164.438)		
Correctie voorziening dubieuze debiteuren	77.998	77.998
Correctie voorziening belastingdebiteuren	86.555	86.555
Presentatiecorrectie vooruitbetaalde bedragen balansverlenging (balanseffect: 961.000)		
Correctie leges omgevingsvergunningen	167.662	167.662
Dubbel geboekte personeelslasten en hiermee tevens verantwoord als bate (baten-lasteneffect: 10.705.460)		
Totaal gecorrigeerde controleverschillen	5.017	659.413

Bijlage D – Onafhankelijkheid

Bevestiging van het management

Wij zullen aan het college van burgemeester en wethouders ter confirmatie een schriftelijke bevestiging vragen aangaande haar verantwoordelijkheden inzake de financiële verslaggeving.

Wij zijn onafhankelijk van gemeente Heerde

Baker Tilly heeft diverse organisatorische maatregelen getroffen om zijn onafhankelijkheid en die van zijn medewerkers te waarborgen. Deze maatregelen omvatten onder meer:

- Voorschriften en procedures omtrent onafhankelijkheid. Deze voorschriften voor professioneel gedrag op het gebied van kwaliteit en onafhankelijkheid zijn opgenomen in de Gedragscode van Baker Tilly. Deze Gedragscode geldt voor iedere medewerker van Baker Tilly en wordt natuurlijk steeds geactualiseerd;
- Jaarlijkse bevestiging van onafhankelijkheid door partners en medewerkers van Baker Tilly en ondersteunende stafdiensten;
- Cliënt- en opdrachtacceptatieprocedures, waaronder een beoordeling, of er sprake is van mogelijk conflicterende diensten;
- Intern en extern kwaliteitsonderzoek;
- Twee registeraccountants betrokken bij wettelijke controleopdrachten;
- Reviews door externe toetsers die niet bij de opdracht betrokken zijn, ter waarborging van een deugdelijke grondslag/deskundig oordeel;
- Roulatie van externe accountants op de opdracht.

Op grond van dit verslag zijn wij van mening dat wij in relatie tot uw organisatie, in overeenstemming met de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (VIO) en artikel 24a van de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), onafhankelijk hebben gefunctioneerd en dat de objectiviteit van onze oordeelsvorming in het afgelopen jaar niet is aangetast.

Bijlage E – Urenbesteding

Opbouw en inzet controleteam

Het controleteam heeft tot op heden 744 uren aan de controle besteed. Het verwachte aantal te besteden uren was 523. In de onderstaande tabel zijn deze uren uitgesplitst naar functieniveaus binnen het team.

Overzicht bestede uren	Budget	Werkelijk
Partner	35	39
Senior manager en junior manager	208	263
Overige teamleden	280	442
Totaal	523	744

Deze teamopbouw en de inzet van het team heeft geleid tot een kwalitatief goede controle. De meer bestede uren worden onder meer veroorzaakt door de toename van het aantal SiSa regelingen in 2020 (B1, C1, G4, H8), werkzaamheden als gevolg van corona (documentatie controleaanpak, meerkosten zorg, prestatielevering WMO/Jeugd en Tozo), werkzaamheden als gevolg van een gegevensgerichte aanpak zoals ook met uw gemeente besproken en inefficiency door het op afstand werken. De meer bestede uren, als gevolg van het op afstand werken, komen voor onze rekening.

Contactgegevens

drs. E.H.J.D. (Edwin) Damman RA

Director Audit

T +31 (0)6 13 74 45 08

e.damman@bakertilly.nl

D.M. (Dineke) Spekenbrink – Pigge MSc RA

Senior manager Audit

T +31 (0)6 52 75 99 48

d.spekenbrink@bakertilly.nl

Kantoorgegevens:

Baker Tilly (Netherlands) N.V.

Burg. Roelenweg 14-18

Postbus 508

8000 AM Zwolle

T +31 (0)38 425 86 00

